

LIETUVOS RESPUBLIKOS UŽIMTUMO RĖMIMO ĮSTATYMAS

2006 m. birželio 15 d. Nr. X-694
Vilnius

Nauja įstatymo redakcija nuo 2009-08-01:

Nr. [XI-334](#), 2009-07-14, Žin., 2009, Nr. 86-3638 (2009-07-21)

PIRMASIS SKIRSNIS BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis ir taikymas

1. Šis įstatymas nustato darbo ieškančių asmenų užimtumo rėmimo (toliau – užimtumo rėmimas) sistemos teisinius pagrindus, jos tikslą, uždavinius, užimtumo rėmimo politiką įgyvendinančių institucijų (įstaigų) funkcijas, užimtumo rėmimo priemonių įgyvendinimo ir darbo rinkos paslaugų teikimo organizavimą ir finansavimą.

2. Šis įstatymas taikomas Lietuvos Respublikos piliečiams ir užsieniečiams, teisėtai gyvenantiems Lietuvos Respublikoje.

2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. **Aktyvios darbo rinkos politikos priemonės** – šiuo įstatymu nustatytos priemonės, kuriomis siekiama padėti darbo ieškantiems asmenims padidinti jų užimtumo galimybes ir derinti darbo pasiūlą ir paklausą.

2. **Asmenys, turintys įsipareigojimų šeimai**, – asmenys, kurių užimtumo galimybes varžo šeiminių aplinkybės (vaikų iki 3 metų, sergančių ar neįgalių šeimos narių, kuriems Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos sprendimu nustatyta nuolatinė slauga ar priežiūra).

3. **Bedarbiai** – nedirbantys darbingo amžiaus darbingi asmenys, kurie nesimoko pagal dieninę ar nuolatinę mokymo formą, taip pat Juridinių asmenų registre suteiktą likviduojamos individualios įmonės, mažosios bendrijos, tikrosios ūkinės bendrijos ar komanditinės ūkinės bendrijos statusą turinčių individualių įmonių savininkai, mažųjų bendrijų nariai, tikrųjų ūkinių bendrijų ar komanditinių ūkinių bendrijų tikrieji nariai, įstatymų nustatyta tvarka įsiregistravę teritorinėje darbo biržoje kaip darbo ieškantys asmenys ir pasirengę dalyvauti aktyvios darbo rinkos politikos priemonėse.

4. **Darbingo amžiaus asmenys** – asmenys nuo 16 metų iki Valstybinių socialinio draudimo pensijų įstatymo nustatyto senatvės pensijos amžiaus.

5. **Darbo paklausa** – laisvos darbo vietos, pareigos ir joms keliami reikalavimai.

6. **Darbo pasiūla** – darbo rinkoje esantys asmenys ir jų gebėjimai atlikti tam tikros profesijos, specialybės, kvalifikacijos darbą arba eiti tam tikras pareigas.

7. **Darbo rotacija** – laikinas darbuotojų pakeitimas darbo ieškančiais asmenimis.

8. **Ekonominių sunkumų patiriančios įmonės** – įmonės, kuriose dėl objektyvių priežasčių sutrinka gamybos procesas, sumažėja atliekamų darbų ar teikiamų paslaugų apimtis ir dėl to jų darbuotojai dirba ne visą darbo laiką.

9. **Įdarbinimas subsidijuojant** – teritorinės darbo biržos siūsto asmens įdarbinimas, negražintinai kompensuojant darbdaviui dalį šio asmens darbo užmokesčio išlaidų.

10. **Ilgalaikiai bedarbiai** – asmenys iki 25 metų, kurių nedarbo trukmė viršija 6 mėnesius, ir asmenys nuo 25 metų, kurių nedarbo trukmė viršija 12 mėnesių, skaičiuojant nuo įsiregistravimo teritorinėje darbo biržoje dienos.

11. **Laisva darbo vieta** – darbo vieta (pareigos), į kurią įdarbinti (eiti pareigas) darbdavys ieško tinkamo darbuotojo.

12. **Profesinė reabilitacija** – asmens darbingumo, profesinės kompetencijos ir pajėgumo dalyvauti darbo rinkoje atkūrimas arba didinimas ugdymo, socialinio, psichologinio, reabilitacijos ir kitomis poveikio priemonėmis.

13. **Psichologinė socialinė reabilitacija** – kryptingai veikiančių psichologinių ir socialinių priemonių taikymas, siekiant pakeisti priklausomo asmens mąstymą ir elgesį ir grąžinti jo gebėjimą gyventi visuomenėje.

14. **Tinkamas darbas** – darbas, atitinkantis darbo ieškančio asmens profesinį pasirengimą, ir (ar) gebėjimus atlikti siūlomą darbą (eiti pareigas), taip pat jeigu vykimo į darbovietę ir grįžimo iš jos miesto ir priemiestinio reguliaraus susisiekimo autobusais ir troleibusais bei tolimojo reguliaraus susisiekimo traukiniais ir autobusais bendra trukmė neviršija 3 valandų, o neįgaliesiems ir turintiems išipareigojimų šeimai asmenims – 2 valandų Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintų Nedarbo socialinio draudimo išmokų nuostatų nustatyta tvarka.

15. **Tinkamas darbuotojas** – tam tikros profesijos, specialybės ar kvalifikacijos asmuo, atitinkantis nustatytus reikalavimus konkrečiam darbui atlikti (pareigoms eiti).

16. **Užimtumo rėmimo politika** – užimtumo rėmimo priemonių, darbo rinkos paslaugų, kitų ekonominių ir socialinių priemonių taikymas, siekiant didinti darbo ieškančių asmenų užimtumą, mažinti nedarbą, švelninti neigiamas jo pasekmes.

17. **Užimtumo rėmimo sistema** – darbo ieškančių asmenų užimtumui remti taikomų teisinių, ekonominių, socialinių ir organizacinių priemonių visuma.

18. **Vietinės užimtumo iniciatyvos** – naujų darbo vietų steigimo bedarbiams įdarbinti projektai, padedantys sutelkti vietos bendruomenės ir socialinių partnerių pastangas didinti atskirų savivaldybių (seniūnijų) gyventojų užimtumą.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-879](#), 2010-06-04, *Žin.*, 2010, Nr. 71-3552 (2010-06-19), [atitaisymas](#) skelbtas: *Žin.*, 2010, Nr. 72

Nr. [XI-2167](#), 2012-06-29, *Žin.*, 2012, Nr. 83-4341 (2012-07-14)

3 straipsnis. Užimtumo rėmimo sistemos tikslas, uždaviniai, užimtumo rėmimo priemonės ir darbo rinkos paslaugos

1. Užimtumo rėmimo sistemos tikslas – siekti visiško gyventojų užimtumo, mažinti jų socialinę atskirtį ir stiprinti socialinę sanglaudą.

2. Užimtumo rėmimo sistemos uždaviniai:

- 1) derinti darbo pasiūlą ir paklausą, siekiant išlaikyti darbo rinkos pusiausvyrą;
- 2) didinti darbo ieškančių darbingo amžiaus asmenų užimtumo galimybes.

3. Užimtumo rėmimo priemonės:

- 1) aktyvios darbo rinkos politikos priemonės;
- 2) užimtumo rėmimo programos.

4. Darbo rinkos paslaugos:

- 1) informavimo;
- 2) konsultavimo;
- 3) tarpininkavimo įdarbinant;
- 4) individualios užimtumo veiklos planavimo.

5. Užimtumo rėmimo sistemos uždaviniai ir užimtumo rėmimo priemonės įgyvendinami ir darbo rinkos paslaugos teikiamos vadovaujantis moterų ir vyrų lygių galimybių bei nediskriminavimo principais.

6. Aktyvios darbo rinkos politikos priemonių įgyvendinimo sąlygas ir tvarką bei darbo rinkos paslaugų teikimo sąlygas ir tvarką nustato Vyriausybė ar jos įgaliota institucija.

4 straipsnis. Darbo rinkoje papildomai remiami asmenys

1. Darbo rinkoje papildomai remiamais laikomi šie asmenys:

1) darbingo amžiaus neįgalieji, kuriems nustatytas iki 25 procentų darbingumo lygis arba sunkus neįgalumo lygis;

2) darbingo amžiaus neįgalieji, kuriems nustatytas 30–40 procentų darbingumo lygis arba vidutinis neįgalumo lygis;

3) darbingo amžiaus neįgalieji, kuriems nustatytas 45–55 procentų darbingumo lygis arba lengvas neįgalumo lygis;

- 4) rūpintiniai, kuriems iki pilnametystės buvo nustatyta rūpyba, kol jiems sukaks 25 metai;
- 5) pirmą kartą pradėdantys darbo veiklą pagal įgytą kvalifikaciją;
- 6) ilgalaikiai bedarbiai;
- 7) vyresni kaip 50 metų darbingo amžiaus darbingi asmenys;
- 8) nėščios moterys, vaiko motina (įmotė) arba tėvas (įtėvis), vaiko globėjas, rūpintojas ir asmenys, faktiškai auginantys vaiką (įvaikį) iki 8 metų arba neįgalų vaiką (įvaikį) iki 18 metų (iki 2005 m. liepos 1 d. pripažintą vaiku invalidu), ir asmenys, prižiūrintys sergančius ar neįgaliuosius šeimos narius, kuriems Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos sprendimu nustatyta nuolatinė slauga ar priežiūra;
- 9) grįžę iš laisvės atėmimo vietų ir kurių laisvės atėmimo laikotarpis buvo ilgesnis kaip 6 mėnesiai;
- 10) iki įsiregistravimo teritorinėje darbo biržoje nedirbę 2 ir daugiau metų;
- 11) priklausomi nuo narkotinių, psichotropinių ir kitų psichiką veikiančių medžiagų, baigę psichologinės socialinės ir (ar) profesinės reabilitacijos programas;
- 12) prekybos žmonėmis aukos, baigusios psichologinės socialinės ir (ar) profesinės reabilitacijos programas;
- 13) grįžę į Lietuvą nuolat gyventi politiniai kaliniai ir tremtiniai bei jų šeimų nariai (sutuoktinis, vaikai (įvaikiai) iki 18 metų);
- 14) turintys teisę į papildomas užimtumo garantijas pagal Lietuvos Respublikos valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės darbuotojų papildomų užimtumo ir socialinių garantijų įstatymą;
- 15) darbingi asmenys iki 29 metų.

2. Šio straipsnio 1 dalies 5, 9, 11–13 punktuose nurodyti asmenys darbo rinkoje papildomai remiamais asmenimis laikomi, jeigu jie kreipiasi į teritorinę darbo biržą ne vėliau kaip per 6 mėnesius atitinkamai nuo kvalifikacijos įgijimo, grįžimo iš laisvės atėmimo vietų, psichologinės socialinės ir (ar) profesinės reabilitacijos programos baigimo arba grįžimo į Lietuvą nuolat gyventi dienos ir teritorinė darbo birža negali pasiūlyti jiems tinkamo darbo sąlygomis, nurodytomis Darbo rinkos paslaugų teikimo sąlygų ir tvarkos apraše.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-879](#), 2010-06-04, *Žin.*, 2010, Nr. 71-3552 (2010-06-19)

ANTRASIS SKIRSNIS

UŽIMTUMO RĖMIMO POLITIKĄ ĮGYVENDINANČIOS INSTITUCIJOS IR JŲ KOMPETENCIJA, SOCIALINIAI PARTNERIAI, ORGANIZACIJOS IR VIETOS BENDRUOMENĖS

5 straipsnis. Užimtumo rėmimo politiką įgyvendinančios institucijos

1. Užimtumo rėmimo politiką įgyvendina:

- 1) Vyriausybė;
- 2) Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, kitos ministerijos;
- 3) kitos valstybės institucijos ir įstaigos;
- 4) savivaldybių institucijos ir įstaigos;
- 5) kiti juridiniai ir fiziniai asmenys.

2. Užimtumo rėmimo politiką įgyvendinančios institucijos, nurodytos šio straipsnio 1 dalyje, užimtumo rėmimo politiką įgyvendina, konsultuodamosi su socialiniais partneriais.

6 straipsnis. Vyriausybės kompetencija

Vyriausybė:

- 1) teikia Seimui užimtumo rėmimo politikos įgyvendinimą reglamentuojančių įstatymų projektus;
- 2) tvirtina valstybės užimtumo rėmimo programas ir priima nutarimus, būtinus užimtumo rėmimui užtikrinti;
- 3) koordinuoja ministerijų, kitų valstybės institucijų ir įstaigų veiklą užimtumui remti.

7 straipsnis. Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, kitų ministerijų kompetencija

1. Socialinės apsaugos ir darbo ministerija:

- 1) teikia pasiūlymus Vyriausybei dėl užimtumo rėmimo politikos įgyvendinimo;
  - 2) koordinuoja, analizuoja ir vertina užimtumo rėmimo politikos įgyvendinimą pagal Europos Sąjungos užimtumo strategiją;
  - 3) organizuoja ir finansuoja užimtumo rėmimo priemonių įgyvendinimą;
  - 4) dalyvauja kuriant žmogiškųjų išteklių plėtros politiką ir ją įgyvendina;
  - 5) steigia, likviduoja ar reorganizuoja mokymo centrus darbo ieškantiems asmenims mokytis;
  - 6) atlieka kitas teisės aktų jai nustatytas užimtumo rėmimo funkcijas.
2. Kitos ministerijos šio įstatymo nustatytą užimtumo rėmimo sistemos tikslą, uždavinius ir užimtumo rėmimo priemones pagal savo kompetenciją įgyvendina ir darbo rinkos paslaugas teikia vykdydamos įstatymų ir kitų teisės aktų joms pavestos srities valstybės valdymo funkcijas bei veiklą Europos Sąjungos struktūrinių fondų ir bendrojo finansavimo lėšoms panaudoti.

8 straipsnis. Kitų valstybės institucijų ir įstaigų kompetencija

1. Užimtumo rėmimo politiką įgyvendina Lietuvos darbo birža prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Lietuvos darbo birža) ir jos teritorinės darbo biržos.

2. Užimtumo rėmimo politiką įgyvendinančios įstaigos yra juridiniai asmenys, turintys sąskaitų banke, antspaudus ir savo simboliką.

3. Lietuvos darbo birža:

1) organizuoja teritorinių darbo biržų veiklą ir kontroliuoja, kaip jos įgyvendina užimtumo rėmimo priemones ir teikia darbo rinkos paslaugas;

2) vykdo šalies darbo rinkos stebėseną;

3) kartu su savivaldybių institucijomis, socialiniais partneriais vertina padėtį darbo rinkoje, svarsto priemones užimtumo problemoms spręsti;

4) teikia valstybės pagalbą socialinėms įmonėms Lietuvos Respublikos socialinių įmonių įstatymo ir jį įgyvendinančių teisės aktų nustatyta tvarka;

5) organizuoja, kad būtų įgyvendintos užimtumo ir socialinės garantijos valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės atleidžiamiems darbuotojams Lietuvos Respublikos valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės darbuotojų papildomų užimtumo ir socialinių garantijų įstatymo ir jį įgyvendinančių teisės aktų nustatyta tvarka;

6) organizuoja ir koordinuoja profesinės reabilitacijos paslaugų teikimą Lietuvos Respublikos neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymo ir jį įgyvendinančių teisės aktų nustatyta tvarka;

7) dalyvauja rengiant profesinės reabilitacijos programas;

8) organizuoja profesinio orientavimo priemonių įgyvendinimą;

9) nustato bedarbių ir išpėtų apie atleidimą iš darbo darbingo amžiaus asmenų neformaliojo profesinio mokymo programų reikalavimus ir koordinuoja, kaip vykdoma mokymo kokybės stebėseną;

10) suderinusi su Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, steigia, likviduoja ar reorganizuoja teritorines darbo biržas, koordinuoja, kontroliuoja ir metodiškai vadovauja jų veiklai;

11) atlieka kitas teisės aktų jai nustatytas funkcijas.

4. Teritorinė darbo birža:

1) įgyvendina užimtumo rėmimo priemones ir teikia šio įstatymo 18, 19, 20 ir 21 straipsniuose nustatytas darbo rinkos paslaugas;

2) vykdo jai priskirtos teritorijos darbo rinkos stebėseną;

3) registruoja jai priskirtose teritorijose veikiančių įmonių grupės darbuotojų atleidimus, rengia ir įgyvendina šio įstatymo 34 straipsnio 1 dalies 1 punkte nurodytas nedarbo prevencijos programas;

4) atlieka profesinio mokymo kokybės stebėseną;

5) atlieka kitas teisės aktų jai nustatytas funkcijas.

5. Kitos valstybės institucijos dalyvauja, siekiant šio įstatymo nustatyto užimtumo rėmimo sistemos tikslo, įgyvendinant uždavinius ir užimtumo rėmimo priemones, vadovaudamosi šiuo įstatymu ir kitais teisės aktais.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-879](#), 2010-06-04, *Žin.*, 2010, Nr. 71-3552 (2010-06-19)

Nr. [XI-1632](#), 2011-11-03, Žin., 2011, Nr. 138-6530 (2011-11-17)

9 straipsnis. Savivaldybių institucijų ir įstaigų kompetencija

Savivaldybių institucijos ir įstaigos dalyvauja įgyvendinant šio įstatymo 28, 31 ir 32 straipsniuose nustatytas aktyvios darbo rinkos politikos priemones bei rengiant ir įgyvendinant šio įstatymo 34 straipsnyje nustatytas užimtumo rėmimo programas.

10 straipsnis. Socialiniai partneriai

1. Socialiniai partneriai, įgyvendinant užimtumo rėmimo politiką, savo interesams atstovauja dalyvaudami Lietuvos Respublikos trišalės tarybos ir trišalių tarybų (komitetų, komisijų) prie užimtumo rėmimo politiką įgyvendinančių įstaigų veikloje.

2. Trišalės tarybos (komitetai, komisijos) prie užimtumo rėmimo politiką įgyvendinančių įstaigų svarsto ir teikia pasiūlymus dėl įstaigų prioritetinių veiklos kryptių nustatymo, užimtumo rėmimo programų rengimo tikslingumo, užimtumo rėmimo priemonių įgyvendinimo ir darbo rinkos paslaugų teikimo, veiklos efektyvumo didinimo.

3. Trišalės tarybos (komitetai, komisijos) gali būti nuolatinės arba sudaromos atskiriems užimtumo rėmimo politikos įgyvendinimo klausimams spręsti.

4. Trišalių tarybų (komitetų, komisijų) prie užimtumo rėmimo politiką įgyvendinančių įstaigų nuostatus tvirtina socialinės apsaugos ir darbo ministras.

11 straipsnis. Organizacijos ir vietos bendruomenės atstovai

Organizacijos ir vietos bendruomenės atstovai, atstovaujantys darbo ieškančių asmenų grupių interesams, gali dalyvauti patariamojo balso teise trišalių tarybų (komitetų, komisijų) prie užimtumo rėmimo politiką įgyvendinančių įstaigų ir teikti užimtumo rėmimo politiką įgyvendinančioms institucijoms pasiūlymus darbo ieškančių asmenų užimtumo klausimams spręsti.

TREČIASIS SKIRSNIS

Darbo rinkos stebėsenA

12 straipsnis. Darbo rinkos stebėsenA

1. Darbo rinkos stebėseną sudaro:

1) darbo ieškančių asmenų registravimas ir apskaita;

2) laisvų darbo vietų registravimas;

3) padėties darbo rinkoje vertinimas ir jos pokyčių prognozavimas;

4) užimtumo rėmimo priemonių įgyvendinimo ir darbo rinkos paslaugų teikimo efektyvumo vertinimas.

2. Darbo rinkos stebėsenos sąlygas ir tvarką nustato Vyriausybė ar jos įgaliota institucija.

13 straipsnis. Darbo ieškančių asmenų registravimas ir apskaita

Teritorinės darbo biržos registruoja darbo ieškančius asmenis, kurie gyvena jų nurodytoje gyvenamojoje vietoje, ir tvarko jų bei dalyvaujančių aktyvios darbo rinkos politikos priemonėse asmenų apskaitą.

14 straipsnis. Laisvų darbo vietų registravimas ir skelbimas

1. Ieškantys darbuotojų darbdaviai turi informuoti teritorines darbo biržas apie laisvas darbo vietas, darbo funkcijas ir darbo pobūdį, darbo apmokėjimo ir kitas sąlygas bei pretendams įsidarbinti keliamus kvalifikacinius reikalavimus.

2. Teritorinės darbo biržos registruoja laisvas darbo vietas ir jas skelbia viešai.

15 straipsnis. Padėties darbo rinkoje vertinimas ir jos pokyčių prognozavimas

1. Lietuvos darbo birža rengia padėties darbo rinkoje vertinimo ataskaitas (metines, pusmetines, ketvirtines) bei darbo rinkos prognozes ir jas skelbia viešai.

2. Padėties darbo rinkoje vertinimas ir jos pokyčių prognozavimas atliekamas pagal:

1) duomenis apie registruotus ir į apskaitą įtrauktus darbo ieškančius asmenis, laisvas darbo vietas ir jų kitimo tendencijas bei pagal darbdavių apklausas darbo jėgos poreikiui nustatyti;

- 2) šalies ūkio būklę ir vystymosi prognozes;
- 3) užimtumo rėmimo priemonių gyvendinimo ir darbo rinkos paslaugų teikimo efektyvumo rezultatus;
- 4) kvalifikacijų ir kvalifikuotų specialistų poreikio prognozę;
- 5) Lietuvos statistikos departamento renkamus darbo rinkos statistinius duomenis;
- 6) mokslinių tyrimų rezultatus.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-1123](#), 2010-11-12, Žin., 2010, Nr. 139-7107 (2010-11-27)

16 straipsnis. Užimtumo rėmimo priemonių įgyvendinimo ir darbo rinkos paslaugų teikimo efektyvumo vertinimas

1. Užimtumo rėmimo politiką įgyvendinančios įstaigos užimtumo rėmimo priemonių įgyvendinimo ir darbo rinkos paslaugų teikimo efektyvumą vertina atlikdamos darbo ieškančių asmenų, darbdavių apklausas ir atsižvelgdamos į mokslinių tyrimų rezultatus.

2. Užimtumo rėmimo priemonių įgyvendinimo ir darbo rinkos paslaugų teikimo efektyvumo vertinimo rezultatai skelbiami viešai.

17 straipsnis. Darbo rinkos stebėsenos rezultatų naudojimas

Darbo rinkos stebėsenos rezultatai naudojami:

- 1) užimtumo rėmimo, švietimo ir profesinio mokymo, ekonominei, socialinei ir regioninei politikai formuoti ir įgyvendinti;
- 2) lėšų, reikalingų užimtumo rėmimo priemonėms ir darbo rinkos paslaugoms finansuoti, poreikiui nustatyti;
- 3) užimtumo rėmimo projektams rengti ir Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšoms panaudoti;
- 4) užimtumo rėmimo politiką įgyvendinančių įstaigų veiklai vertinti.

KETVIRTASIS SKIRSNIS DARBO RINKOS PASLAUGOS

18 straipsnis. Informavimo paslaugos

1. Informavimo paslaugos teikiamos siekiant padėti darbo ieškantiems asmenims susirasti darbą ar įgyti paklausią darbo rinkoje kvalifikaciją ar kompetencijas, reikalingas įsidarbinti, o darbdaviams – susirasti tinkamų darbuotojų.

2. Informavimo paslaugas sudaro:

- 1) informavimas apie užimtumo rėmimo priemones ir darbo rinkos paslaugas;
- 2) profesinis informavimas.

3. Informuojant apie užimtumo rėmimo priemonių įgyvendinimą ir darbo rinkos paslaugų teikimą:

1) darbo ieškantys asmenys yra supažindinami su užimtumo rėmimo priemonėmis ir darbo rinkos paslaugomis bei dalyvavimo jose sąlygomis;

2) darbdaviams yra teikiama informacija apie užimtumo rėmimo priemones bei jų įgyvendinimo sąlygas ir tvarką, teritorinėse darbo biržose registruotų asmenų kvalifikaciją ir kompetencijas, sąlygas, kuriomis bedarbiai gali įgyti darbdaviams reikiamas kvalifikaciją ir kompetencijas, taip pat darbo rinkoje papildomai remiamų asmenų rėmimą įdarbinant ar kuriant jiems darbo vietas.

4. Teikiant šio straipsnio 2 dalies 2 punkte nurodytą profesinio informavimo paslaugą, darbo ieškantys asmenys informuojami apie laisvas darbo vietas, darbo paiešką, profesinį mokymą, studijas, kvalifikacijų paklausą ir jų poreikių prognozes, profesijos pasirinkimą, joms keliamus reikalavimus.

19 straipsnis. Konsultavimo paslaugos

1. Konsultavimo paslaugos teikiamos siekiant padidinti darbo ieškančių asmenų motyvaciją įsidarbinti ar mokytis, patarti dėl darbo pakeitimo, padėti jiems pasirinkti profesiją ar planuoti karjerą, atsižvelgiant į asmenines savybes ir darbo rinkos poreikius.

2. Konsultavimo paslaugas siekiant užimtumo sudaro:

- 1) bendrasis konsultavimas;
- 2) profesinis konsultavimas;
- 3) psichologinis konsultavimas.

3. Teikiant bendrojo konsultavimo paslaugą, padedama darbo ieškantiems asmenims nusistatyti savo individualius poreikius ir profesines galimybes darbo rinkoje, pasirinkti aktyvios darbo rinkos politikos priemones ir darbo rinkos paslaugas.

4. Teikiant profesinio konsultavimo paslaugą, padedama darbo ieškantiems asmenims įvertinti savo gebėjimus ir asmenines savybes. Šiems asmenims pasirenkant tam tikrą profesiją ar persikvalifikuojant, jie motyvuojami mokytis, dirbti ar dalyvauti socialinės ir profesinės reabilitacijos priemonėse.

5. Teikiant šio straipsnio 2 dalies 3 punkte nurodytą psichologinio konsultavimo paslaugą, padedama darbo ieškantiems ir kitiems asmenims spręsti emocines, asmenybės ir bendravimo problemas, sudarančias kliūtis jų užimtumui.

20 straipsnis. Tarpininkavimo įdarbinant paslaugos

Tarpininkavimo įdarbinant paslaugos teikiamos siekiant padėti darbo ieškantiems asmenims susirasti tinkamą darbą, o darbdaviams – tinkamą darbuotojų.

21 straipsnis. Individualios užimtumo veiklos planavimas

Bedarbiams, įsiregistravusiems teritorinėse darbo biržose, sudaromi individualūs užimtumo veiklos planai. Šiuose planuose nurodomi bedarbio ir teritorinės darbo biržos įsipareigojimai dėl aktyvios darbo rinkos politikos priemonių ir darbo rinkos paslaugų bedarbiui taikymo.

PENKTASIS SKIRSNIS AKTYVIOS DARBO RINKOS POLITIKOS PRIEMONĖS IR UŽIMTUMO RĖMIMO PROGRAMOS

22 straipsnis. Aktyvios darbo rinkos politikos priemonės

Aktyvios darbo rinkos politikos priemonės sudaro:

- 1) bedarbių ir išpėtų apie atleidimą iš darbo darbingo amžiaus darbuotojų profesinis mokymas;
- 2) remiamasis įdarbinimas;
- 3) parama darbo vietoms steigti;
- 4) bedarbių teritorinio judumo rėmimas.

23 straipsnis. Bedarbių ir išpėtų apie atleidimą iš darbo darbingo amžiaus darbuotojų profesinis mokymas

1. Bedarbių ir išpėtų apie atleidimą iš darbo darbingo amžiaus darbuotojų profesinį mokymą reglamentuoja šis įstatymas ir Lietuvos Respublikos profesinio mokymo įstatymas.

2. Bedarbių ir išpėtų apie atleidimą iš darbo darbingo amžiaus darbuotojų profesinio mokymo tikslas – padėti jiems įgyti ar tobulinti kvalifikaciją arba (ir) įgyti kompetencijų pagal formaliojo profesinio mokymo programas, įtrauktas į Studijų, mokymo programų ir kvalifikacijų registrą ar neformaliojo profesinio mokymo programas, jeigu tai reikalinga įsidarbinti į laisvas darbo vietas, pradėti dirbti savarankiškai ar išpėtiems apie atleidimą iš darbo darbingo amžiaus darbuotojams pasilikti dirbti jų darbovietėse.

3. Bedarbių ir išpėtų apie atleidimą iš darbo darbingo amžiaus darbuotojų profesinis mokymas organizuojamas pagal trišalėje sutartyje numatytas sąlygas. Trišalė sutartis sudaroma tarp teritorinės darbo biržos, darbdavio, kuris įdarbins ar paliks darbuotoją jo darbovietėje, ir bedarbio ar išpėto apie atleidimą iš darbo darbingo amžiaus darbuotojo dėl bedarbio įdarbinimo į laisvą darbo vietą ar išpėto apie atleidimą iš darbo darbingo amžiaus darbuotojo pasilikimo dirbti jo darbovietėje. Trišalėje sutartyje nustatoma:

- 1) kvalifikacija arba kompetencijos, kurias bedarbis ar išpėtas apie atleidimą iš darbo darbingo amžiaus darbuotojas turi įgyti ar tobulinti;
- 2) teritorinės darbo biržos skiriama lėšų suma profesiniam mokymui;
- 3) profesinio mokymo apmokėjimo tvarka;

4) darbo vieta, į kurią darbdavys įdarbins bedarbį ar įspėtą apie atleidimą iš darbo darbingo amžiaus darbuotoją arba įspėtą apie atleidimą iš darbo darbingo amžiaus darbuotoją paliks dirbti jo darbovietėje;

5) darbdavio įsipareigojimas įdarbinti į numatytą darbo vietą bedarbį ar įspėtą apie atleidimą iš darbo darbingo amžiaus darbuotoją arba įspėtą apie atleidimą iš darbo darbingo amžiaus darbuotoją palikti dirbti jo darbovietėje, nustatant visą darbo laiko režimą arba ne visą darbo laiko režimą, tačiau ne visa darbo diena (pamaina) turi būti ne trumpesnė už pusę darbo dienos (pamainos), o ne visa darbo savaitė – už 3 darbo dienas per savaitę, ne trumpesniam negu 12 mėnesių laikotarpiui;

6) bedarbio ar įspėto apie atleidimą iš darbo darbingo amžiaus darbuotojo įsipareigojimas dirbti numatytoje darbo vietoje ne trumpesni negu 6 mėnesių laikotarpį;

7) kitos sąlygos.

4. Profesinis mokymas taip pat gali būti organizuojamas nukreipiant bedarbius ar įspėtus apie atleidimą iš darbo darbingo amžiaus darbuotojus mokytis pagal tas profesinio mokymo programas, kurias baigę jie galėtų įsidarbinti į Lietuvos darbo biržos atliktų darbo rinkos prognozių metu nustatytas būsimas darbo vietas, kurios nustatomos vadovaujantis Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos patvirtintame Darbo rinkos stebėsenos sąlygų ir tvarkos apraše nustatyta tvarka, jeigu į šias darbo vietas švietimo įstaigų planuojamas parengti specialistų kiekis nepakankamas. Tarp teritorinės darbo biržos ir bedarbio ar įspėto apie atleidimą iš darbo darbingo amžiaus darbuotojo sudaroma sutartis, kurioje nustatomos galimos pasirinkti kvalifikacijos arba kompetencijos, teritorinės darbo biržos skiriama lėšų suma profesiniam mokymui, profesinio mokymo apmokėjimo tvarka ir kitos sąlygos.

5. Profesinis mokymas taip pat gali būti organizuojamas pagal sutartyje numatytas sąlygas. Sutartis sudaroma tarp teritorinės darbo biržos ir bedarbio ar įspėto apie atleidimą iš darbo darbingo amžiaus darbuotojo dėl jo pradėjimo dirbti savarankiškai. Sutartyje nustatoma kvalifikacija arba kompetencijos, kurias bedarbis ar įspėtas apie atleidimą iš darbo darbingo amžiaus darbuotojas turi įgyti ar tobulinti, teritorinės darbo biržos skiriama lėšų suma profesiniam mokymui, profesinio mokymo apmokėjimo tvarka, bedarbio ar įspėto apie atleidimą iš darbo darbingo amžiaus darbuotojo įsipareigojimas dirbti savarankiškai ne trumpesni negu 6 mėnesių laikotarpį ir kitos sąlygos.

6. Teritorinė darbo birža šio straipsnio 3, 4, 5 dalyse nurodytų sutarčių pagrindu bedarbiui ar įspėtam apie atleidimą iš darbo darbingo amžiaus darbuotojui išduoda dokumentą, kuriuo įsipareigoja sumokėti bedarbio ar įspėto apie atleidimą iš darbo darbingo amžiaus darbuotojo pasirinktam profesinio mokymo teikėjui nurodytą pinigų sumą už suteiktą profesinį mokymą.

7. Bedarbių ir įspėtų apie atleidimą iš darbo darbingo amžiaus darbuotojų profesinis mokymas vykdomas profesinio mokymo teikėjo, kurį pasirenka pats bedarbis ar įspėtas apie atleidimą iš darbo darbingo amžiaus darbuotojas. Tarp pasirinkto profesinio mokymo teikėjo ir bedarbio ar įspėto apie atleidimą iš darbo darbingo amžiaus darbuotojo, vadovaujantis šio straipsnio 3, 4, 5 dalyse nurodytomis sutartimis, sudaroma sutartis, kurioje nustatoma profesinio mokymo teikėjo įsipareigojimas mokyti bedarbį ar įspėtą apie atleidimą iš darbo darbingo amžiaus darbuotoją, bedarbio ar įspėto apie atleidimą iš darbo darbingo amžiaus darbuotojo įsipareigojimas mokytis pas profesinio mokymo teikėją ir kitos sąlygos. Profesinio mokymo teikėjas, sudaręs sutartį su bedarbiu ar įspėtu apie atleidimą iš darbo darbingo amžiaus darbuotoju, kas mėnesį teritorinei darbo biržai teikia informaciją apie bedarbio ar įspėto apie atleidimą iš darbo darbingo amžiaus darbuotojo mokymo programos lankomumą.

8. Profesinis mokymas pagal programas, kurios suteikia kvalifikaciją darbui pasitelkiant technologijas ir nėra įtrauktos į Studijų, mokymo programų ir kvalifikacijų registrą, gali būti organizuojamas ir kitose Europos Sąjungos valstybėse narėse pagal šių valstybių galiojančius teisės aktus, įgyvendinant projektus, finansuojamus iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų.

9. Bedarbio ar įspėto apie atleidimą iš darbo darbingo amžiaus darbuotojo profesinis mokymas gali būti finansuojamas iš šių šaltinių:

- 1) Užimtumo fondo lėšų;
- 2) valstybės biudžeto lėšų;
- 3) Europos Sąjungos struktūrinių fondų ir Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo lėšų;
- 4) darbdavių lėšų;

5) kitų šaltinių.

10. Bedarbiui ar įspėtam apie atleidimą iš darbo darbingo amžiaus darbuotojui bendrai skiriama lėšų suma iš šio straipsnio 9 dalies 1, 2, 3 punktuose nurodytų šaltinių negali viršyti 6 Vyriausybės patvirtintos minimaliosios mėnesinės algos dydžių kvalifikacijai įgyti ir 3 Vyriausybės patvirtintos minimaliosios mėnesinės algos dydžių kvalifikacijai tobulinti ar kompetencijai įgyti. Į šias lėšas neįskaičiuojamos išlaidos, numatytos šio straipsnio 11 ir 12 dalyse. Lėšų nustatymo, skyrimo ir panaudojimo kontrolės tvarka, sutarčių ir dokumentų tipinės formos nustatomos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos patvirtintame Aktyvios darbo rinkos politikos priemonių įgyvendinimo sąlygų ir tvarkos apraše.

11. Bedarbiams ir įspėtiems apie atleidimą iš darbo darbingo amžiaus darbuotojams, dirbantiems ne visą darbo laiką, per visą profesinio mokymosi laikotarpį, kartą per mėnesį, mokama stipendija. Stipendija apskaičiuojama taip: 0,7 Vyriausybės patvirtintos minimaliosios mėnesinės algos padalijant iš to mėnesio profesinio mokymo valandų skaičiaus ir gautą rezultatą padauginant iš lankytų valandų skaičiaus. Bedarbiui, kuriam priklauso nedarbo socialinio draudimo išmoka, jo pasirinkimu vietoj mokymo stipendijos gali būti mokoma nedarbo socialinio draudimo išmoka. Nedarbo socialinio draudimo išmoka apskaičiuojama vadovaujantis Lietuvos Respublikos nedarbo socialinio draudimo įstatymu. Pasibaigus nedarbo socialinio draudimo išmokos mokėjimo terminui, likusį profesinio mokymo laikotarpį bedarbiui toliau mokama 0,7 Vyriausybės patvirtintos minimaliosios mėnesinės algos dydžio mokymo stipendija.

12. Bedarbiams ir įspėtiems apie atleidimą iš darbo darbingo amžiaus darbuotojams Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos patvirtintame Aktyvios darbo rinkos politikos priemonių įgyvendinimo sąlygų ir tvarkos apraše nustatytais sąlygomis ir tvarka apmokamos:

1) važinėjantiems iš gyvenamosios vietos į profesinio mokymo vietą tolimojo ar (ir) vietinio (priemiestinio) susisiekimo maršruto transportu, taip pat nuosavu transportu, – kelionės į profesinio mokymo vietą ir atgal išlaidos;

2) apgyvendinimo išlaidos, kai vykstama į profesinio mokymo vietą ne dažniau kaip vieną kartą per darbo savaitę;

3) visos privalomojo sveikatos tikrinimo ir skiepijimo nuo užkrečiamųjų ligų, jeigu tai nustatyta darbuotojų saugą ir sveikatą darbe reglamentuojančiuose teisės aktuose, išlaidos.

13. Bedarbiai ir įspėti apie atleidimą iš darbo darbingo amžiaus darbuotojai, dėl kurių kaltės buvo nutrauktas profesinis mokymas, darbdavys, atsisakęs įdarbinti ar per 12 mėnesių panaikinęs darbo vietą, arba bedarbis ar įspėtas apie atleidimą iš darbo darbingo amžiaus darbuotojas, be svarbios priežasties atsisakęs įsidarbinti pagal šio straipsnio 3 dalyje nurodytą trišalę sutartį ar įsidarbinęs ir per 6 mėnesius nutraukęs darbo sutartį arba nepradėjęs savarankiškos veiklos ar per 6 mėnesius ją nutraukęs, teritorinei darbo biržai privalo atlyginti jos patirtas išlaidas, susijusias su profesiniu mokymu. Jei šios išlaidos nėra gražinamos teritorinei darbo biržai, jos išieškamos įstatymų nustatyta tvarka. Bedarbiams ir įspėtiems apie atleidimą iš darbo darbingo amžiaus darbuotojams darbo paieška nevykdoma ir dalyvauti aktyvios darbo rinkos politikos priemonėse nesiūloma 6 mėnesius nuo profesinio mokymo nutraukimo dienos, nuo atsisakymo įsidarbinti dienos arba nuo darbo sutarties nutraukimo dienos, kai ji buvo nutraukta per 6 mėnesius nuo įsidarbinimo dienos. Svarbiomis priežastimis laikoma asmens liga ar kitos priežastys, nustatytos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos patvirtintame Aktyvios darbo rinkos politikos priemonių įgyvendinimo sąlygų ir tvarkos apraše.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-1632](#), 2011-11-03, Žin., 2011, Nr. 138-6530 (2011-11-17)

24 straipsnis. Remiamasis įdarbinimas

1. Remiamojo įdarbinimo priemonės:

- 1) įdarbinimas subsidijuojant;
- 2) darbo įgūdžių įgijimo rėmimas;
- 3) darbo rotacija;
- 4) viešieji darbai.

2. Įgyvendinant šio straipsnio 1 dalies 1–3 punktuose nurodytas priemones, darbdaviams, įdarbinusiems teritorinės darbo biržos siūstus asmenis, mokama subsidija darbo užmokesčiui, nurodytam įdarbinto asmens darbo sutartyje, ir nuo šio darbo užmokesčio apskaičiuotų draudėjo privalomojo valstybinio socialinio draudimo įmokoms iš dalies kompensuoti (toliau – subsidija

darbo užmokesčiui). Jeigu įdarbinto asmens darbo sutartis sudaryta ne visam darbo laikui arba jis dirbo ne visą mėnesio darbo laiką, subsidijos darbo užmokesčiui dydis skaičiuojamas už faktiškai dirbtą laiką pagal apskaičiuotą ar darbo sutartyje nustatytą valandinį atlygį. Subsidijos darbo užmokesčiui dydis negali viršyti dviejų Vyriausybės patvirtintų minimaliosios mėnesinės algos dydžių. Subsidijos darbo užmokesčiui dydis, kai įdarbinami šio įstatymo 4 straipsnio 1 dalyje nurodyti asmenys, apskaičiuojamas procentais nuo įdarbinto asmens darbo užmokesčio ir nuo šio darbo užmokesčio apskaičiuotų draudėjo privalomojo valstybinio socialinio draudimo įmokos lėšų:

1) 75 procentai apskaičiuotų lėšų, kai įdarbinami asmenys, nurodyti šio įstatymo 4 straipsnio 1 dalies 1 punkte;

2) 60 procentų apskaičiuotų lėšų, kai įdarbinami asmenys, nurodyti šio įstatymo 4 straipsnio 1 dalies 2 punkte;

3) 50 procentų apskaičiuotų lėšų, kai įdarbinami asmenys, nurodyti šio įstatymo 4 straipsnio 1 dalies 3–15 punktuose, ir įspėti apie atleidimą iš darbo darbingo amžiaus darbuotojai.

3. Darbo ieškantiems asmenims vienu metu gali būti taikoma tik viena iš šio straipsnio 1 dalyje nurodytų remiamojo įdarbinimo priemonių.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-879](#), 2010-06-04, *Žin.*, 2010, Nr. 71-3552 (2010-06-19)

25 straipsnis. Įdarbinimas subsidijuojant

1. Įdarbinimas subsidijuojant organizuojamas siekiant:

1) šio įstatymo 4 straipsnio 1 dalies 3, 4, 6–15 punktuose nurodytiems asmenims, registruotiems bedarbiais teritorinėje darbo biržoje, ir įspėtiems apie atleidimą iš darbo darbingo amžiaus darbuotojams padėti įsitvirtinti darbo rinkoje arba įsidarbinti;

2) šio įstatymo 4 straipsnio 1 dalies 5 punkte nurodytiems asmenims, registruotiems bedarbiais teritorinėje darbo biržoje ir įgijusiems socialinių darbuotojų padėjėjų kvalifikaciją, padėti įsitvirtinti darbo rinkoje pagal įgytą kvalifikaciją, kai jų užimtumo rėmimas sudaro sąlygas kitiems bedarbiams, turintiems įsipareigojimų šeimai, dirbti;

3) šio įstatymo 4 straipsnio 1 dalies 1 punkte nurodytiems asmenims, registruotiems teritorinėje darbo biržoje ieškančiais darbo asmenimis, ir šio įstatymo 4 straipsnio 1 dalies 2 punkte nurodytiems asmenims, registruotiems teritorinėje darbo biržoje bedarbiais, sudaryti specialias sąlygas išlikti darbo rinkoje.

2. Subsidijos darbo užmokesčiui, mokamos darbdaviams įdarbinant šio straipsnio 1 dalyje nurodytus asmenis, dydis apskaičiuojamas vadovaujantis šio įstatymo 24 straipsnio 2 dalies nuostatomis.

3. Subsidija darbo užmokesčiui mokama:

1) iki 6 mėnesių, kai darbo sutartis sudaroma su asmenimis, nurodytais šio įstatymo 4 straipsnio 1 dalies 6, 7, 9–15 punktuose, ir įspėtiems apie atleidimą iš darbo darbingo amžiaus darbuotojams;

2) iki 12 mėnesių, kai darbo sutartis sudaroma su asmenimis, nurodytais šio įstatymo 4 straipsnio 1 dalies 3, 4 ir 8 punktuose, ir su asmenimis, nurodytais šio įstatymo 4 straipsnio 1 dalies 5 punkte, įgijusiais socialinių darbuotojų padėjėjų kvalifikaciją;

3) neterminuotai per visą darbo laikotarpį, kai įdarbinami asmenys, nurodyti šio įstatymo 4 straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktuose.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-879](#), 2010-06-04, *Žin.*, 2010, Nr. 71-3552 (2010-06-19)

26 straipsnis. Darbo įgūdžių įgijimo rėmimas

1. Darbo įgūdžių įgijimo rėmimas tiesiogiai darbo vietoje trūkstantiems darbo įgūdžiams įgyti organizuojamas asmenims:

1) nurodytiems šio įstatymo 4 straipsnio 1 dalies 5 punkte;

2) nurodytiems šio įstatymo 4 straipsnio 1 dalies 6 ir 10 punktuose, registruotiems bedarbiais teritorinėje darbo biržoje ir turintiems kvalifikaciją;

3) po profesinės reabilitacijos;

4) įspėtiems apie atleidimą iš darbo darbingo amžiaus darbuotojams.

2. Subsidijos darbo užmokesčiui, mokamos darbdaviams, organizuojantiems darbo įgūdžių įgijimo rėmimą ir įdarbinantiems šio straipsnio 1 dalyje nurodytus asmenis, dydis apskaičiuojamas vadovaujantis šio įstatymo 24 straipsnio 2 dalies nuostatomis.

3. Darbo įgūdžių įgijimo remiama trukmė – iki 5 mėnesių ir iki 12 mėnesių asmenims, nurodytiems šio įstatymo 4 straipsnio 1 dalies 5 punkte.

4. Kai darbdavio paskirti atsakingi asmenys darbo įgūdžių įgijimui organizuoti skiria daugiau kaip 20 procentų savo darbo laiko, darbdaviams gali būti iš dalies kompensuojamos darbo įgūdžių įgijimo tiesiogiai darbo vietoje organizavimo išlaidos, bet ne daugiau kaip 20 procentų visos mokamos subsidijos darbo užmokesčiui už įdarbintus asmenis.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-879](#), 2010-06-04, Žin., 2010, Nr. 71-3552 (2010-06-19)

27 straipsnis. Darbo rotacija

1. Darbo rotacija organizuojama darbuotojų tikslinių atostogų metu ar kolektyvinėse sutartyse numatytais atvejais, kai darbuotojus laikinai pakeičia darbo ieškantys asmenys.

2. Subsidijos darbo užmokesčiui, mokamos darbo rotaciją organizuojantiems darbdaviams, kurie darbo rotacijos metu įdarbina teritorinės darbo biržos siūstus šio įstatymo 4 straipsnio 1 dalyje nurodytus asmenis, dydis apskaičiuojamas vadovaujantis šio įstatymo 24 straipsnio 2 dalies nuostatomis. Darbdaviams, įdarbinusiems bedarbius, kurie nepriskiriami prie šio įstatymo 4 straipsnio 1 dalyje nurodytų asmenų, mokamos subsidijos darbo užmokesčiui dydis apskaičiuojamas vadovaujantis šio įstatymo 24 straipsnio 2 dalies nuostatomis ir sudaro 40 procentų įdarbinto asmens darbo užmokesčio ir šio darbo užmokesčio apskaičiuotų draudėjo privalomojo valstybinio socialinio draudimo įmokų lėšų.

28 straipsnis. Viešieji darbai

1. Viešieji darbai organizuojami siekiant suteikti galimybę darbo ieškantiems asmenims užsidirbti pragyvenimui būtinų lėšų ir sudaryti sąlygas laikinai įsidarbinti ekonominių sunkumų patiriančių įmonių darbuotojams. Viešieji darbai gali būti organizuojami šiems teritorinėje darbo biržoje įsiregistravusiems asmenims:

- 1) bedarbiams;
- 2) įspėtiems apie atleidimą iš darbo darbingo amžiaus darbuotojams;
- 3) bendrojo ugdymo mokyklų ir profesinio mokymo įstaigų mokiniams, aukštųjų mokyklų studentams, studijuojantiems pagal nuolatinės formos studijų programas, jų atostogų metu;
- 4) darbuotojams, dirbantiems ne visą darbo laiką ekonominių sunkumų patiriančiose įmonėse.

2. Viešieji darbai – tai laikino pobūdžio darbai, Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos patvirtintame Aktyvios darbo rinkos politikos priemonių įgyvendinimo sąlygų ir tvarkos apraše nustatytais sąlygomis ir tvarka atliekami įmonėse, įstaigose, organizacijose ar kitose organizacinėse struktūrose, teikiantys socialinę naudą vietos bendruomenei, padedantys palaikyti ir (ar) plėtoti vietos bendruomenės socialinę infrastruktūrą, taip pat viešieji darbai, atliekami ekonominių sunkumų patiriančiose įmonėse, siekiant išsaugoti jose darbo vietas.

3. Viešuosius darbus organizuoja teritorinės darbo biržos kartu su savivaldybėmis ir darbdaviais.

4. Savivaldybė rengia viešųjų darbų programas ir jas tvirtina, vykdydama valstybines (valstybės perduotas savivaldybėms) ir savarankiškas savivaldybių funkcijas.

Dalies redakcija nuo 2014-10-01:

4. Savivaldybė rengia viešųjų darbų programas ir jas tvirtina, vykdydama valstybines (valstybės perduotas savivaldybėms) ir savarankiškas savivaldybių funkcijas. Savivaldybės planuojamus atlikti viešuosius darbus numato savivaldybės strateginiame plėtros ir (ar) savivaldybės strateginiame veiklos planuose.

5. Teritorinės darbo biržos rengia ir tvirtina viešųjų darbų projektus:

- 1) socialinės apsaugos ir darbo ministro nustatytoje teritorijose, kuriose bedarbių dalis, skaičiuojant nuo darbingo amžiaus gyventojų, yra didesnė negu vidutiniškai šalyje;
- 2) ekonominių sunkumų patiriančiose įmonėse;

3) organizuodama viešuosius darbus, numatytus paraiškose Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo paramai gauti;

4) darbdavių viešųjų darbų pasiūlytus projektus, kurių socialinę naudą patvirtina savivaldybė.

6. Su asmenimis, teritorinės darbo biržos nusiųstais atlikti viešųjų darbų, darbdavys sudaro darbo sutartį viešiesiems darbams atlikti.

7. Asmenims, dirbantiems pagal darbo sutartį viešiesiems darbams atlikti:

1) gali būti taikoma suminė darbo laiko apskaita;

2) bandomasis laikotarpis neskiriamas;

3) darbo sutarčiai viešiesiems darbams atlikti pasibaigus ar ją nutraukus, išmokama pinigine kompensacija už nepanaudotas atostogas.

8. Darbdaviui, įdarbinusiam pagal darbo sutartį viešiesiems darbams atlikti teritorinės darbo biržos siūstus asmenis, už kiekvieną įdarbintą asmenį mokama subsidija darbo užmokesčiui. Darbdavys moka darbo sutartyje viešiesiems darbams atlikti nurodyto darbo užmokesčio dalį, kurios nekompensuoja mokama subsidija darbo užmokesčiui, taip pat priedus, priemokas ir kitas išmokas, įskaitant draudėjo privalomojo valstybinio socialinio draudimo įmokų sumas, apskaičiuotas nuo šių priedų, priemokų ar išmokų. Subsidija darbo užmokesčiui skirta visoms šioms išlaidoms ar jų daliai apmokėti:

1) darbo užmokesčio už įdarbinto asmens faktiškai dirbtą laiką, apskaičiuoto pagal tą mėnesį galiojantį Vyriausybės patvirtintą minimalųjį valandinį atlygį;

2) draudėjo privalomojo valstybinio socialinio draudimo įmokoms, apskaičiuotoms nuo šios dalies 1 punkte nurodyto darbo užmokesčio;

3) piniginei kompensacijai už nepanaudotas atostogas (įskaitant draudėjo privalomojo valstybinio socialinio draudimo įmokų sumą).

9. Asmenų bendra viešųjų darbų trukmė per 12 mėnesių laikotarpį negali būti ilgesnė kaip 6 mėnesiai.

10. Viešieji darbai gali būti finansuojami iš šių šaltinių:

1) Užimtumo fondo lėšų;

2) valstybės biudžeto lėšų;

3) savivaldybių biudžetų lėšų;

4) Europos Sąjungos struktūrinių fondų, Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo ir kitų Europos Sąjungos ir tarptautinių fondų lėšų;

5) darbdavių lėšų;

6) kitų šaltinių.

11. Įgyvendinant savivaldybės patvirtintą viešųjų darbų programą, kurios metu vykdomos valstybinės (valstybės savivaldybėms perduotos) funkcijos, savivaldybė skiria 40 procentų, o teritorinės darbo biržos – 60 procentų šio straipsnio 8 dalyje nurodytos subsidijos darbo užmokesčiui darbdaviams. Savivaldybė taip pat nustato:

1) ne daugiau kaip 7 procentus savivaldybės darbdaviui kompensuojamos lėšų sumos viešųjų darbų administravimo savivaldybėje išlaidoms;

2) ne daugiau kaip 7 procentus savivaldybės darbdaviui kompensuojamos lėšų sumos kitoms su viešaisiais darbais susijusioms išlaidoms savivaldybei kompensuoti. Su viešaisiais darbais susijusių išlaidų sąrašą ir jų kompensavimo tvarką nustato savivaldybė.

12. Įgyvendinant savivaldybės patvirtintą viešųjų darbų programą, kurios metu vykdomos savarankiškos savivaldybių funkcijos, savivaldybė iš savo biudžeto darbdaviams skiria nuo 20 iki 50 procentų, o teritorinės darbo biržos – nuo 50 iki 80 procentų šio straipsnio 8 dalyje nurodytos subsidijos darbo užmokesčiui.

13. Įgyvendinant teritorinių darbo biržų patvirtintus viešųjų darbų projektus, nurodytus šio straipsnio 5 dalies 1, 2 ir 3 punktuose, teritorinės darbo biržos moka darbdaviams 100 procentų, o įgyvendinant nurodytus šio straipsnio 5 dalies 4 punkte – 50 procentų šio straipsnio 8 dalyje nurodytos subsidijos darbo užmokesčiui.

14. Teritorinė darbo birža viešuosius darbus dirbantiems asmenims Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos patvirtintame Aktyvios darbo rinkos politikos priemonių įgyvendinimo sąlygų ir tvarkos apraše nustatytais sąlygomis ir tvarka kompensuoja:

1) važinėjantiems iš gyvenamosios vietos į darbą tolimojo ar (ir) vietinio (priemiestinio) susisiekimo maršruto transportu, taip pat nuosavu transportu – kelionės į darbo vietą ir atgal išlaidas;

2) visas privalomojo sveikatos tikrinimo ir skiepijimo nuo užkrečiamųjų ligų, jeigu tai nustatyta darbuotojų saugą ir sveikatą darbe reglamentuojančiuose teisės aktuose, išlaidas.

15. Neteko galios nuo 2012-01-01.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-879](#), 2010-06-04, *Žin.*, 2010, Nr. 71-3552 (2010-06-19)

Nr. [XI-1632](#), 2011-11-03, *Žin.*, 2011, Nr. 138-6530 (2011-11-17)

Nr. [XII-475](#), 2013-07-02, *Žin.*, 2013, Nr. 79-3996 (2013-07-23)

Nr. [XII-979](#), 2014-06-26, *paskelbta TAR* 2014-07-01, i. k. 2014-09406

29 straipsnis. Parama darbo vietoms steigti

1. Darbo vietoms steigti yra teikiama parama:

- 1) darbo vietų steigimo subsidijavimas;
- 2) vietinių užimtumo iniciatyvų projektų įgyvendinimas;
- 3) savarankiško užimtumo rėmimas.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodyta parama teikiama darbdaviams šio įstatymo 30–32 straipsniuose nurodytais atvejais ir nustatyta tvarka, mokant darbdaviams subsidiją darbo vietoms steigti. Subsidijos darbo vietoms steigti dydis vienai darbo vietai steigti negali viršyti 40 Vyriausybės patvirtintos minimaliosios mėnesinės algos dydžių sumos. Darbdaviai privalo apmokėti ne mažiau kaip 35 procentus (už kiekvieną neįgalų darbuotoją, kuriam nustatytas sunkus neįgalumo lygis ar neviršijantis 25 procentų darbingumo lygis (iki 2005 m. liepos 1 d. – I grupės invalidą), – 20 procentų; už neįgalų darbuotoją, kuriam nustatytas vidutinis neįgalumo lygis ar 30–40 procentų darbingumo lygis (iki 2005 m. liepos 1 d. – II grupės invalidą), – 30 procentų) darbo vietoms įsteigti (pritaikyti) reikalingų išlaidų ir įsteigtą (pritaikytą) darbo vietą išlaikyti ne mažiau kaip 36 mėnesius nuo teritorinių darbo biržų siūstų asmenų įdarbinimo. Darbdavys savo sprendimu gali nustatyti didesnę nuosavų lėšų dalį, negu nurodyta šioje dalyje. Panaikinus tokią darbo vietą, darbdaviai turi teritorinei darbo biržai grąžinti:

- 1) visą subsidiją, kai darbo vieta panaikinama per 12 mėnesių laikotarpį nuo jos įsteigimo (pritaikymo);
- 2) 80 procentų subsidijos, kai darbo vieta panaikinama 13–24 mėnesių nuo jos įsteigimo (pritaikymo);
- 3) 50 procentų subsidijos, kai darbo vieta panaikinama 25–36 mėnesių nuo jos įsteigimo (pritaikymo).

3. Darbo vietai steigti ir bedarbiui įdarbinti vienu metu gali būti taikomas tik vienas iš šio straipsnio 1 dalyje nurodytų paramos būdų.

30 straipsnis. Darbo vietų steigimo subsidijavimas

Darbo vietų steigimo subsidijavimas organizuojamas šio įstatymo 4 straipsnio 1 dalies 1 punkte nurodytų asmenų, registruotų teritorinėje darbo biržoje darbo ieškančiais asmenimis, ir šio įstatymo 4 straipsnio 1 dalies 2 ir 3 punktuose nurodytų asmenų, teritorinėje darbo biržoje registruotų bedarbiais, neterminuotam įdarbinimui remti steigiant naujas (pritaikant esamas prie neįgaliųjų negalios) darbo vietas.

31 straipsnis. Vietinių užimtumo iniciatyvų projektų įgyvendinimas

1. Vietinių užimtumo iniciatyvų projektų įgyvendinimas organizuojamas bedarbių neterminuotam įdarbinimui remti steigiant naujas darbo vietas.

2. Parama darbo vietoms steigti, įgyvendinant vietinių užimtumo iniciatyvų projektus, teikiama smulkiojo ir vidutinio verslo subjektams, nurodytiems Lietuvos Respublikos smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatyme, ir įmonėms ar viešosioms įstaigoms, kuriose mažiau kaip pusę balsų dalininkų susirinkime turi valstybės, savivaldybių institucijos, taip pat įstaigos ir valstybės ar savivaldybių įmonės.

3. Vietinių užimtumo iniciatyvų projektai įgyvendinami Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatytoje savivaldybių (seniūnijų) teritorijose, kuriose bedarbių dalis, skaičiuojant

nuo darbingo amžiaus gyventojų, projektų įgyvendinimo laikotarpiu yra didesnė negu vidutiniškai šalyje, nedarbo pasekmėms švelninti.

32 straipsnis. Savarankiško užimtumo rėmimas

1. Savarankiško užimtumo rėmimas organizuojamas darbo ieškantiems asmenims, registruotiems teritorinėje darbo biržoje, siekiant paremti darbo vietų steigimą sau ar kitiems bedarbiams įdarbinti.

2. Savarankiško užimtumo rėmimas organizuojamas, kai darbo vietas steigia asmenys, įsteigę Lietuvos Respublikos smulkiojo ir vidutinio verslo įstatyme apibrėžtą labai mažą įmonę ar pradeda individualią veiklą pagal verslo liudijimą.

3. Subsidija darbo vietai steigti, įsteigus Lietuvos Respublikos smulkiojo ir vidutinio verslo įstatyme apibrėžtą labai mažą įmonę, mokama, kai:

1) darbo vietą sau pirmą kartą steigia šio įstatymo 4 straipsnio 1 dalies 1 punkte nurodyti asmenys, teritorinėje darbo biržoje registruoti darbo ieškančiais asmenimis, ir šio įstatymo 4 straipsnio 1 dalies 2 punkte nurodyti asmenys, teritorinėje darbo biržoje registruoti bedarbiais;

2) darbo vietą sau pirmą kartą steigia asmuo, kurio atleidimo iš darbo pasekmėms švelninti naudojamos Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo lėšos;

3) buvęs bedarbis, pradėjęs savo verslą ne vėliau kaip per 30 mėnesių nuo paskutinės registracijos nutraukimo teritorinėje darbo biržoje dienos, pirmą kartą darbo vietą steigia teritorinės darbo biržos siūstam bedarbiui įdarbinti.

4. Šio straipsnio 3 dalies 1 ir 2 punktuose nurodytiems asmenims subsidija darbo vietai steigti mokama šio įstatymo 29 straipsnio 2 dalyje nurodytomis sąlygomis ir tvarka, netaikant reikalavimo apmokėti ne mažiau kaip 35 procentus darbo vietoms steigti (pritaikyti prie neįgaliųjų negalios) reikalingų lėšų, o šio straipsnio 3 dalies 3 punkte nurodytiems asmenims subsidija darbo vietai steigti mokama šio įstatymo 29 straipsnio 2 dalyje nurodytomis sąlygomis ir tvarka.

5. Subsidija individualiai veiklai pagal verslo liudijimą skiriama verslo liudijimo išigijimo išlaidoms ir valstybinio socialinio draudimo įmokų, privalomų asmenims, kurie verčiasi individualia veikla pagal verslo liudijimą, išlaidoms iš dalies padengti. Subsidija individualiai veiklai pagal verslo liudijimą gali būti mokama, kai verslo liudijimas išduodamas ne trumpesniam kaip vieno mėnesio laikotarpiui, o jeigu jis tęsiamas, bendra trukmė ne ilgesnė kaip 12 mėnesių. Pakartotinai subsidija individualiai veiklai pagal verslo liudijimą gali būti skiriama ne anksčiau kaip po 12 mėnesių nuo paskutinės paskirtos subsidijos pasibaigimo dienos. Subsidijos individualiai veiklai pagal verslo liudijimą dydis už kiekvieną veiklos pagal verslo liudijimą mėnesį – 0,25 Vyriausybės patvirtintos minimaliosios mėnesinės algos dydžio.

6. Teritorinės darbo biržos darbo ieškantiems asmenims, siekiantiems savarankiško užimtumo, teikia informaciją apie verslo pradžios sąlygas, plėtrą, darbuotojų priėmimą į darbą, veiklos pagal verslo liudijimus galimybes, organizuoja verslo pradmenų mokymą.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-879](#), 2010-06-04, *Žin.*, 2010, Nr. 71-3552 (2010-06-19)

33 straipsnis. Bedarbių teritorinio judumo rėmimas

1. Bedarbių teritorinio judumo rėmimas organizuojamas siekiant skatinti bedarbius įsidarbinti darbo vietose, nutolusiose nuo jų gyvenamosios vietos, kai teritorinė darbo birža negali pasiūlyti bedarbiams tinkamo darbo.

2. Bedarbiams, įsidarbinusiems įmonių, įstaigų, organizacijų ar kitų organizacinių struktūrų darbo vietose, nutolusiose nuo jų gyvenamosios vietos, kompensuojamos kelionės į darbą ir atgal bei apgyvendinimo išlaidos ne ilgiau kaip 3 mėnesius nuo įsidarbinimo dienos.

3. Kelionės išlaidos kompensuojamos, kai vykstama į darbą tolimojo ar (ir) vietinio (priemiestinio) susisiekimo transportu, traukiniais ar nuosavu transportu ir šios išlaidos per mėnesį viršija 20 procentų įsidarbinusio buvusio bedarbio gaunamo atlyginimo, jei šis atlyginimas mažesnis už dviejų Vyriausybės patvirtintos minimaliosios mėnesinės algos dydžių sumą. Vieno mėnesio kelionės išlaidų kompensavimo dydis negali viršyti 0,5 Vyriausybės patvirtintos minimaliosios mėnesinės algos dydžio.

4. Apgyvendinimo išlaidos kompensuojamos, kai vykstama į darbo vietą ne dažniau kaip vieną kartą per darbo savaitę. Vieno mėnesio šių išlaidų kompensavimo dydis negali viršyti 0,5 Vyriausybės patvirtintos minimaliosios mėnesinės algos dydžio.

34 straipsnis. Užimtumo rėmimo programos

1. Užimtumui remti rengiamos šios programos:

- 1) nedarbo prevencijos;
- 2) teritorinės užimtumo rėmimo;
- 3) gyventojų teritorinio judumo skatinimo;
- 4) imigrantų, tautinių mažumų integravimo į darbo rinką;
- 5) šio įstatymo 4 straipsnio 1 dalyje nurodytų asmenų užimtumo rėmimo;
- 6) kitos.

2. Sprendimą dėl šio straipsnio 1 dalyje nurodytų užimtumo rėmimo programų rengimo ir jų finansavimo, atsižvelgdamos į jų svarbą ir paskirtį, priima Vyriausybė, ministerijos ir kitos valstybės institucijos, savivaldybių institucijos ir užimtumo rėmimo politiką įgyvendinančios įstaigos, konsultuodamosi su socialiniais partneriais, organizacijų ir vietos bendruomenių atstovais, atstovaujančiais darbo ieškančių asmenų grupių interesams.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-736](#), 2010-04-08, *Žin.*, 2010, Nr. 48-2286 (2010-04-27)

**ŠEŠTASIS SKIRSNIS
UŽIMTUMO RĖMIMO PRIEMONIŲ ĮGYVENDINIMO IR DARBO RINKOS
PASLAUGŲ TEIKIMO ORGANIZAVIMAS IR FINANSAVIMAS**

35 straipsnis. Užimtumo rėmimo priemonių įgyvendinimo ir darbo rinkos paslaugų teikimo organizavimas ir kontrolė

1. Užimtumo rėmimo priemonės įgyvendinamos ir darbo rinkos paslaugos teikiamos šio įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

2. Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, organizuodama užimtumo rėmimo priemonių įgyvendinimą ir darbo rinkos paslaugų teikimą, nustato metinius veiklos tikslus ir uždavinius užimtumo rėmimo politiką įgyvendinančioms įstaigoms, skiria lėšų nustatytiems tikslams pasiekti ir uždaviniams įgyvendinti, kontroliuoja, kaip naudojamos šios lėšos.

3. Lietuvos darbo birža įgyvendina socialinės apsaugos ir darbo ministro nustatytus metinius veiklos tikslus ir uždavinius, organizuodama teritorinių darbo biržų veiklą, kai šios įgyvendina užimtumo rėmimo priemones ir teikia darbo rinkos paslaugas, nustato teritorinėms darbo biržoms metinius veiklos tikslus ir uždavinius, skiria lėšų nustatytiems tikslams pasiekti ir uždaviniams įgyvendinti, kontroliuoja, kaip naudojamos šios lėšos.

4. Neteko galios nuo 2010-10-01.

5. Teritorinės darbo biržos įgyvendina aktyvios darbo rinkos politikos priemones, sudarydamos su juridiniais ir fiziniiais asmenimis šių priemonių įgyvendinimo sutartis. Šių sutarčių tipinės formos nustatytos Vyriausybės tvirtinamame Aktyvios darbo rinkos politikos priemonių įgyvendinimo sąlygų ir tvarkos apraše. Kaip darbdaviai laikosi darbo sutarčių, sudarytų su teritorinės darbo biržos siūstais asmenimis, ir šių sutarčių atitikties įsipareigojimams, nustatytiems teritorinės darbo biržos ir darbdavių sudarytose sutartyse dėl aktyvios darbo rinkos politikos priemonių įgyvendinimo, kontroliuoja Valstybinė darbo inspekcija.

6. Ministerijos ir valstybės institucijos šio įstatymo ir kitų teisės aktų nustatytų užimtumo rėmimo priemonių įgyvendinimą numato strateginiuose ar metiniuose veiklos planuose.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-879](#), 2010-06-04, *Žin.*, 2010, Nr. 71-3552 (2010-06-19)

36 straipsnis. Užimtumo rėmimo priemonių ir darbo rinkos paslaugų finansavimo šaltiniai

Užimtumo rėmimo priemonės ir darbo rinkos paslaugos finansuojamos iš Užimtumo fondo, valstybės ir savivaldybių biudžetų, Europos Sąjungos struktūrinių ir kitų fondų bei šaltinių. Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo lėšų naudojimo sąlygas ir tvarką nustato Vyriausybė ar jos įgaliota institucija.

37 straipsnis. Užimtumo fondas

1. Užimtumo fondas yra piniginės lėšos.

2. Užimtumo fondo lėšos naudojamos:

- 1) šio įstatymo nustatytoms užimtumo rėmimo priemonėms įgyvendinti, darbo rinkos paslaugoms teikti ir užimtumo rėmimo politiką įgyvendinančioms įstaigoms išlaikyti;
- 2) (neteko galios nuo 2013-01-01);
- 3) bendriems Europos Sąjungos struktūrinių fondų ir tarptautiniams užimtumo rėmimo projektams finansuoti;
- 4) priemonėms, numatytoms Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo lėšų naudojimo sąlygų ir tvarkos apraše, finansuoti;
- 5) šio fondo administravimui finansuoti.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-2307](#), 2012-10-17, Žin., 2012, Nr. 127-6396 (2012-11-03)

38 straipsnis. Užimtumo fondo lėšos

1. Užimtumo fondo lėšas sudaro:

- 1) nedarbo socialinio draudimo lėšos šio įstatymo nustatytoms užimtumo rėmimo priemonėms įgyvendinti, darbo rinkos paslaugoms teikti ir užimtumo rėmimo politiką įgyvendinančioms įstaigoms išlaikyti; šių lėšų dydis tvirtinamas Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto atitinkamų metų rodiklių patvirtinimo įstatymu;
- 2) užimtumo rėmimo politiką įgyvendinančių įstaigų pajamos;
- 3) valstybės biudžeto lėšos, kurių dydis tvirtinamas atitinkamų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymu;
- 4) kitos lėšos.

2. Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos šio straipsnio 1 dalies 1 punkte nurodytas lėšas Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatytais terminais ir tvarka perveda Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai Užimtumo fondui sudaryti.

3. Pasibaigus finansiniams metams, nepanaudotos Užimtumo fondo lėšos įtraukiamos į kitų metų Užimtumo fondo lėšų sąmatą, jeigu Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatyme nenustatyta kitaip.

4. Užimtumo fondo lėšos kaupiamos ir saugomos Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos sąskaitoje.

5. Šio straipsnio 1 dalies 2 punkte nurodytas lėšas užimtumo politiką įgyvendinančios įstaigos perveda į Užimtumo fondo sąskaitą už praėjusį ketvirtį iki kito ketvirčio pirmo mėnesio 15 dienos.

38 straipsnio redakcija nuo 2015-01-01:

38 straipsnis. Užimtumo fondo lėšos

1. Užimtumo fondo lėšas sudaro:

- 1) nedarbo socialinio draudimo lėšos šio įstatymo nustatytoms aktyvios darbo rinkos politikos priemonėms įgyvendinti, kurių dydis tvirtinamas Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto atitinkamų metų rodiklių patvirtinimo įstatymu;
- 2) užimtumo rėmimo politiką įgyvendinančių įstaigų pajamos;
- 3) valstybės biudžeto lėšos, kurių dydis tvirtinamas atitinkamų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymu;
- 4) kitos lėšos.

2. Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos šio straipsnio 1 dalies 1 punkte nurodytas lėšas Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatytais terminais ir tvarka perveda Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai Užimtumo fondui sudaryti.

3. Pasibaigus finansiniams metams, nepanaudotos Užimtumo fondo lėšos įtraukiamos į kitų metų Užimtumo fondo lėšų sąmatą, jeigu Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatyme nenustatyta kitaip.

4. Užimtumo fondo lėšos kaupiamos ir saugomos Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos sąskaitoje.

5. Šio straipsnio 1 dalies 2 punkte nurodytas lėšas užimtumo politiką įgyvendinančios įstaigos perveda į Užimtumo fondo sąskaitą už praėjusį ketvirtį iki kito ketvirčio pirmo mėnesio 15 dienos.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-2307](#), 2012-10-17, *Žin.*, 2012, Nr. 127-6396 (2012-11-03)

Nr. [XII-123](#), 2012-12-20, *Žin.*, 2012, Nr. 154-7929 (2012-12-29)

Nr. [XII-666](#), 2013-12-12, *Žin.*, 2013, Nr. 140-7048 (2013-12-30)

39 straipsnis. Užimtumo fondo administravimas

1. Užimtumo fondo lėšas administruoja ir viešai skelbia, kaip jos naudojamos, Socialinės apsaugos ir darbo ministerija.
2. Socialinės apsaugos ir darbo ministerija teikia Lietuvos Respublikos trišalei tarybai svarstyti Užimtumo fondo lėšų sąmatos projektą ir informaciją apie lėšų panaudojimą.
3. Lietuvos Respublikos trišalė taryba teikia pasiūlymus Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai dėl Užimtumo fondo lėšų sąmatos projekto ir lėšų panaudojimo.
4. Užimtumo fondo lėšų sąmatą ir lėšų panaudojimo pagal šią sąmatą ataskaitą tvirtina socialinės apsaugos ir darbo ministras. Jis atsako už tinkamą šių lėšų paskirstymą.
5. Socialinės apsaugos ir darbo ministerija pagal patvirtintą Užimtumo fondo lėšų sąmatą perveda lėšas užimtumo rėmimo politiką įgyvendinančioms įstaigoms.
6. Užimtumo rėmimo politiką įgyvendinančios įstaigos pagal patvirtintas Užimtumo fondo lėšų sąmatas disponuoja iš Užimtumo fondo gautomis lėšomis ir kas ketvirtį teikia Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai veiklos ataskaitas ir gautų lėšų panaudojimo finansines ataskaitas.
7. Užimtumo rėmimo politiką įgyvendinančios įstaigos atsako už tinkamą iš Užimtumo fondo gautų lėšų panaudojimą.
8. Užimtumo fondo lėšų sąmatos sudarymo ir naudojimo taisyklės tvirtina Vyriausybė ar jos įgaliota institucija.

40 straipsnis. Valstybės lėšų finansinė kontrolė

1. Šio įstatymo 3 straipsnio 3 dalyje nurodytoms užimtumo rėmimo priemonėms ir 4 dalyje nurodytoms darbo rinkos paslaugoms, nedarbo socialinio draudimo išmokoms mokėti ir užimtumo rėmimo politiką įgyvendinančioms įstaigoms išlaikyti ir jų plėtrai finansuoti skirtų valstybės lėšų (Užimtumo fondo, valstybės biudžeto ir kitų šaltinių) finansinę kontrolę atlieka Valstybės kontrolė ir kitos teisės aktų nustatyta tvarka įgaliotos valstybės institucijos.
2. Socialinės apsaugos ir darbo ministerija ne vėliau kaip per 4 mėnesius, pasibaigus finansiniams metams, viešai skelbia informaciją apie valstybės lėšų panaudojimą, nurodydama šių lėšų panaudojimą atskiroms aktyvios darbo rinkos politikos priemonėms ir užimtumo rėmimo programoms įgyvendinti, nedarbo socialinio draudimo išmokoms mokėti, užimtumo rėmimo politiką įgyvendinančioms įstaigoms išlaikyti ir darbo rinkos paslaugoms teikti.

SEPTINTASIS SKIRSNIS

GINČŲ DĖL UŽIMTUMO RĖMIMO PRIEMONIŲ ĮGYVENDINIMO IR DARBO RINKOS PASLAUGŲ TEIKIMO NAGRINĖJIMAS

41 straipsnis. Ginčų nagrinėjimas

Ginčai dėl šio įstatymo taikymo, užimtumo rėmimo priemonių įgyvendinimo, darbo rinkos paslaugų teikimo, užimtumo rėmimo politiką įgyvendinančių institucijų (įstaigų) veiksmų ir priimtų sprendimų teisėtumo nagrinėjami Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

REPUBLIKOS PREZIDENTAS

VALDAS ADAMKUS

Pakeitimai:

1.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-1116](#), 2007-05-10, Žin., 2007, Nr. 59-2278 (2007-05-29)
UŽIMTUMO RĖMIMO ĮSTATYMO 4, 26, 27, 28 IR 30 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO
ĮSTATYMAS

Šis įstatymas įsigalioja nuo 2007 m. birželio 1 d.

2.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-334](#), 2009-07-14, Žin., 2009, Nr. 86-3638 (2009-07-21)

UŽIMTUMO RĖMIMO ĮSTATYMO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas, išskyrus šio įstatymo 3 straipsnio 1 dalį ir šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos užimtumo rėmimo įstatymo 23 straipsnio 3 dalį, įsigalioja 2009 m. rugpjūčio 1 d.

Šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos užimtumo rėmimo įstatymo 23 straipsnio 3 dalis įsigalioja 2010 m. balandžio 1 d.

Nauja įstatymo redakcija

3.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-736](#), 2010-04-08, Žin., 2010, Nr. 48-2286 (2010-04-27)

UŽIMTUMO RĖMIMO ĮSTATYMO 34 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas įsigalioja 2010 m. liepos 1 d.

4.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-879](#), 2010-06-04, Žin., 2010, Nr. 71-3552 (2010-06-19)

UŽIMTUMO RĖMIMO ĮSTATYMO 2, 4, 8, 24, 25, 26, 28, 32, 35 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR
PAPILDYMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas, išskyrus šio įstatymo 3 ir 9 straipsnius, įsigalioja 2010 m. liepos 1 d.

Šio įstatymo 3 ir 9 straipsniai įsigalioja 2010 m. spalio 1 d.

Šio įstatymo [atitaisymas](#) skelbtas: Žin., 2010, Nr. 72 (2010-06-22)

5.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-1123](#), 2010-11-12, Žin., 2010, Nr. 139-7107 (2010-11-27)

UŽIMTUMO RĖMIMO ĮSTATYMO 15 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

6.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-1632](#), 2011-11-03, Žin., 2011, Nr. 138-6530 (2011-11-17)

UŽIMTUMO RĖMIMO ĮSTATYMO 8, 23 IR 28 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2012 m. sausio 1 d.

7.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-2167](#), 2012-06-29, Žin., 2012, Nr. 83-4341 (2012-07-14)

UŽIMTUMO RĖMIMO ĮSTATYMO 2 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2012 m. rugsėjo 1 d.

8.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-2307](#), 2012-10-17, Žin., 2012, Nr. 127-6396 (2012-11-03)

UŽIMTUMO RĖMIMO ĮSTATYMO 37 IR 38 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 4 dalį, 2 straipsnio 1 dalį, įsigalioja 2013 m. sausio 1 d.

Šio įstatymo 2 straipsnio 1 dalis įsigalioja 2015 m. sausio 1 d.

Šio įstatymo 2 straipsnio 2 dalis galioja iki 2014 m. gruodžio 31 d.

Šis įstatymas ir jo įsigaliojimas keistas:

8.1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-123](#), 2012-12-20, Žin., 2012, Nr. 154-7929 (2012-12-29)

UŽIMTUMO RĖMIMO ĮSTATYMO 37 IR 38 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO 2 IR 3
STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

8.2.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XII-666](#), 2013-12-12, Žin., 2013, Nr. 140-7048 (2013-12-30)
LIETUVOS RESPUBLIKOS UŽIMTUMO RĖMIMO ĮSTATYMO 37 IR 38 STRAIPSNIŲ
PAKEITIMO ĮSTATYMO 3 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

10.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XII-475](#), 2013-07-02, Žin., 2013, Nr. 79-3996 (2013-07-23)
UŽIMTUMO RĖMIMO ĮSTATYMO 28 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS
Šis įstatymas įsigalioja 2014 m. spalio 1 d.

11.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XII-979](#), 2014-06-26, paskelbta TAR 2014-07-01, i. k. 2014-09406
LIETUVOS RESPUBLIKOS UŽIMTUMO RĖMIMO ĮSTATYMO NR. X-694 28 STRAIPSNIO
PAKEITIMO ĮSTATYMAS
Šis įstatymas įsigalioja 2014 m. liepos 1 d.

*** Pabaiga ***

Redagavo Aušrinė Trapinskienė (2014-07-07)
ausrine.trapinskiene@lrs.lt